

NU IN DE NATUUR

Ooievaar

Het zal niet meevallen; landen in de sneeuw met van die dunne lange poten. Maar ja, wie vroeg aan zijn nest wil werken, loopt dat risico. De eerste ooievaars komen al eind februari terug uit hun overwinteringsgebieden in Noord-Afrika en Spanje. *Ciconia ciconia* is plaatstrouw; een nest wordt vaak jaren achtereen gebruikt. De plaatstrouw leidt tot paartrouw, maar die is betrekkelijk. Als een van de partners niet komt opdagen, zoekt de overgeblevene een nieuwe.

De toekomstige ouders bebroeden de gemiddeld drie tot vier eieren samen. Luid klepperend begroeten ze elkaar bij de wisseling van de wacht. Na 33 dagen breken de jongen met hun eitand, een harde verdikking op de snavel, het ei open en begint voor de ouders een periode van ongekende stress en monomaan voeren. Om van een kuiken een volwassen uiver 'te maken' is 16 kilo voedsel nodig! En dat zijn veel, heel veel grote insecten, regenwormen en muizen. Redt een van de jongen het niet, dan wordt ook deze opgepeuzeld. In warme perioden dreigt uitdroging en oververhitting en transporteren de ouders snavels vol water. Na drie weken kunnen de jonge ooievaars staan, na tien weken oefenen, vliegen. Al snel is het augustus en tijd voor de jongen om te vertrekken. De volwassen dieren vertrekken een maand later; instinct leidt de jongen.

Met zo'n 700 broedpaar gaat het weer goed met de ooievaars in Nederland, vooral dankzij een fokprogramma van Vogelbescherming Nederland plus vrijwilligers. Eind jaren 60 was er namelijk nog maar één paar over! Het boerenland was te steriel en voedselarm geworden. Fokken is niet meer nodig, aan het landschap wordt gewerkt. Maar de ooievaars worden in de wintermaanden nog te vaak gevoerd en verliezen hun natuurlijke trekdrang. Een derde overwintert hier! Niet voeren dus; ooievaars kunnen uitstekend op eigen poten staan, zelfs al is het glibberig.

WAAR TE ZIEN

Ooievaars broeden vooral langs grote en kleine rivieren, mits de uiterwaarden natuurlijk zijn, en in het veenweidegebied van Friesland en het Groene Hart én het Reestdal. Écht ooievaarrijk zijn de Oost-Europese landen waar de landbouw nog kleinschalig is. Meer informatie op www.ooievaars.eu van de vrijwilligersorganisatie STORK.